

รายงานวิจัย

เรื่อง

คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ

ในกิจการขนส่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

Quality of Work Life Approach to the Operational Officers:

Focusing on the Transportation Business in Muang Chiangmai

โดย

บุญยัง วิษณุมหิมาชัย และ เทียน เสดรมัญญ

รายงานวิจัยฉบับที่ 296

ปี 2556

มหาวิทยาลัยพายัพ

คำนำ

รายงานผลการวิจัยฉบับนี้ เป็นรายงานผลการศึกษาวิจัยเรื่อง "คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในกิจการขนส่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่" เน้นศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของพนักงานรายวันที่ต้องทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากนายจ้าง หรือผู้บริหาร เพื่อให้ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายวัน ในขณะที่การใช้ชีวิตการทำงานและการครองชีพมีผลต่อระดับคุณภาพชีวิต ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสำรวจกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารแรงงานที่ตอบสนองต่อคุณภาพชีวิตของพนักงานระดับปฏิบัติการ

การศึกษาวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจากมหาวิทยาลัยพายัพ และได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประกอบการกิจการขนส่งที่มีส่วนช่วยให้คำแนะนำและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ผลการวิจัยในครั้งนี้

คณะผู้วิจัยต้องขอขอบคุณคณาจารย์คณะบริหารธุรกิจ เพื่อนร่วมงาน และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ความช่วยเหลือ จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการศึกษาวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ และนักวิชาการที่จะสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารแรงงาน และหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

คณะผู้วิจัย

บุญยัง วิษณุมหิมาชัย

เทียน เลรามัญญ

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	:	คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในกิจการขนส่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้จัดทำ	:	อาจารย์บุญยัง วิษณุหมิมาชัย ดร.เทียน เสรามัญญ
จำนวนหน้า	:	103 หน้า
คำสำคัญ	:	การบริหารแรงงาน คุณภาพชีวิตในการทำงาน พนักงานระดับปฏิบัติการ พนักงานรายวัน กิจการบริการขนส่ง

การศึกษาวิจัยเรื่อง "คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในกิจการบริการขนส่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่" เป็นโครงการศึกษารวบรวมข้อมูลจากกิจการบริการขนส่งที่มีการว่าจ้างพนักงานระดับปฏิบัติการโดยกิจการนั้นมีนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนเป็นแบบรายวัน ผลการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว เมื่อศึกษาเปรียบเทียบตามแนวคิดทฤษฎีคุณภาพชีวิตในการทำงานของ ริชาร์ด ซี วอลตัน พบได้ว่าระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตคุณภาพชีวิตของพนักงานกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีระดับความพึงพอใจที่อยู่ในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับเรื่องปัจจัยด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ระดับความพึงพอใจที่มีผลการประเมินจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ลักษณะงานที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม และระดับความพึงพอใจที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง คือการได้โอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถ ลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และความสมดุลระหว่างงานกับการใช้ชีวิต

เพื่อให้การบริหารแรงงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น และพนักงานระดับปฏิบัติการมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีขึ้น ทางคณะผู้วิจัยได้เสนอแนะให้กิจการพิจารณาเรื่องสัญญาการว่าจ้างพนักงานรายวันบางรายที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ทำงานโดยไม่มีสัญญาว่าจ้างจึงส่งผลต่อการได้รับสวัสดิการต่างๆ และการจ้างงานในระยะยาวที่จะทำให้คุณภาพชีวิตในการทำงานมั่นคงยิ่งขึ้น รวมถึงการแนะแนวทางการบริหารรายจ่ายสำหรับพนักงานรายวัน นำเสนอวิธีการบริหารเงินออมส่วนบุคคลเพื่อลดภาระหนี้สินต่างๆ อีกทั้งควรมีโครงการส่งเสริมโอกาสในการก้าวหน้าในงานให้กับพนักงานกลุ่มดังกล่าว

ABSTRACT

Title : Quality of Work Life Approach to the Operational Officers'
Focusing on the Transportation Business in Muang Chiangmai

Researcher : Aj.Boonyoung Visanumahimachai
Dr.Taien Layraman

Number of pages : 103 pages

Keywords : Labor Management, Quality of Work Life, The Operational
Officer, Employee, Transportation Business

This research title "Quality of Work Life Approach to the Operational Officers' Focusing on the Transportation Business in Muang Chiangmai" is collecting data from the transportation business that hiring lower-lever operation officers. Those are received wage per day. Using the Quality of Work Life follow by theory of Richard E. Walton, the result that we collected explained those workers are satisfying their quality of work life in average level. However, they are highest satisfying in the safety and health conditions factor. They moreover are higher satisfying in the social relevance factor and they are satisfying in the development of human capacities factor, the future opportunity for continued growth and security factor and the total life space factor.

The beneficial policy to management labor efficiency and approved those operation offices, the research recommend that the business should concern the term of working condition contraction in case that the workers who have abilities to work. According to most of them do not have these contractions. They did not earn some welfare. If they sign contract with the companies, they will receive the better quality of work life. Moreover, the management personal budgeting should be consult to those workers. They need to saving money for reduce their debt and also the company should be provide the opportunities for career path which they can be growth in their field.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	14
การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	14
วิธีการสุ่มตัวอย่าง	15
วิธีการรวบรวมข้อมูล	15
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	16
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	17
บทที่ 4 การแสดงผลและอภิปรายผล	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานรายวันระดับปฏิบัติการของ กิจการขนส่ง	19
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในปัจจัยคุณภาพชีวิตทั้ง 8 ด้าน	22

ที่ได้รับของพนักงานรายวันในกิจการขนส่ง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่พึงพอใจต่อ ปัจจัยคุณภาพชีวิตทั้ง 8 ด้านจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	24
ส่วนที่ 4 ข้อมูลลำดับความต้องการคุณภาพชีวิตของพนักงานรายวันในกิจการขนส่ง	52
ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการทำงานของพนักงานรายวันในกิจการขนส่ง	53
ส่วนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของกิจการ	80
ส่วนที่ 7 การทดสอบเปรียบเทียบค่าความแปรปรวน	82

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล	87
อภิปรายผล	95
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้	98
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	100

บรรณานุกรม	101
------------	-----

ภาคผนวก	103
---------	-----

สารบัญภาพและตาราง

		หน้า
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป	20
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความพึงพอใจ ในปัจจุบันคุณภาพชีวิตทั้ง 8 ด้าน ที่พนักงานได้รับ	23
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่พึงพอใจในปัจจุบันค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	26
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่พึงพอใจในปัจจุบันสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	29
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่พึงพอใจในปัจจุบันการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนา ความรู้ความสามารถได้เป็นอย่างดีจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	33
ตารางที่ 4.6	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่พึงพอใจในปัจจุบันลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโต และความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงานจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	36
ตารางที่ 4.7	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่พึงพอใจในปัจจุบันลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์ กับสังคมโดยตรงจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	39
ตารางที่ 4.8	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่พึงพอใจในปัจจุบันลักษณะงานที่ตั้งอยู่บนฐานของกฎหมาย หรือกระบวนการยุติธรรมจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	43
ตารางที่ 4.9	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่พึงพอใจในปัจจุบันความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน โดยส่วนรวมจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	46
ตารางที่ 4.10	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่พึงพอใจในปัจจุบันลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการ ทางสังคมของผู้ปฏิบัติงานจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	50

สารบัญภาพและตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ยและแปรผลลำดับที่ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลำดับความต้องการ	53
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้จากการทำงาน	54
ตารางที่ 4.13	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภาระทางการเงิน	55
ตารางที่ 4.14	แสดงค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามเงินเก็บออม	58
ตารางที่ 4.15	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของวันหยุด	59
ตารางที่ 4.16	แสดงค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเวลาพักในแต่ละวัน	59
ตารางที่ 4.17	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของสวัสดิการ	60
ตารางที่ 4.18	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการพิจารณาเลื่อนขั้น	63
ตารางที่ 4.19	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัญหาสิ่งแวดล้อม	65
ตารางที่ 4.20	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถ	68
ตารางที่ 4.21	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการส่งเสริมความเจริญเติบโต	69
ตารางที่ 4.22	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในครั้งหลังสุด	71
ตารางที่ 4.23	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโอกาสที่พนักงานจะแสดงความคิดเห็น	73
ตารางที่ 4.24	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเหมาะสมของวันหยุดวันลาและระเบียบ	75
ตารางที่ 4.25	แสดงค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวันที่ทำงานต่อสัปดาห์	76
ตารางที่ 4.26	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการทำงานล่วงเวลาในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา (มิถุนายน 2554)	77
ตารางที่ 4.27	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกิจกรรมไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	80

สารบัญภาพและตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของคำตอบแทน	81
ตารางที่ 4.29 แสดงค่าความแปรปรวนของปัจจัยคุณภาพชีวิตจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	83

PAYAP UNIVERSITY